

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. kesäkuuta 2022
(OR. fr, en)

10685/22

Toimielinten välinen asia:
2021/0206(COD)

CLIMA 321
ENV 668
ENER 332
TRANS 442
SOC 406
FIN 709
RESPR 20
COH 58
CADREFIN 113
CODEC 1013

ILMOITUS

Lähettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 10920/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 1 COR 1 - COM(2021) 568 final

Asia: 55-valmiuspaketti

Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta

– Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 14. heinäkuuta 2021 Euroopan parlamentille ja neuvostolle osana 55-valmiuspakettia ehdotuksen asetukseksi sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta¹.

¹ Asiak. 10920/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 1 COR 1.

2. Ehdotuksen tavoitteena on lieventää rakennus- ja tieliikennealan erillisen päästökauppajärjestelmän perustamisesta johtuvia sosiaalisia ja jakaumavaikutuksia. Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien pohjalta rahastosta tuetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla autetaan haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä.
3. Euroopan parlamentissa asian käsittelyä johtavat valiokuntien yhteiskokousmenettelyssä sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta (ENVI) että työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta (EMPL). Budjettivaliokunta (BUDG) on yhteistyöhön osallistuva valiokunta. Esther de Lange (EPP, NL) on nimitetty ENVI-valiokunnan, David Casa (EPP, MT) EMPL-valiokunnan ja Margarida Marques (S&D, PT) BUDG-valiokunnan esittelijöiksi. ENVI- ja EMPL-valiokunnat hyväksyivät 18. toukokuuta 2022 mietintönsä sosiaalisen ilmastorahaston perustamista koskevasta asetusehdotuksesta. Parlamentti hylkäsi yleistä päästökauppajärjestelmää koskevan ehdotuksen 8. kesäkuuta 2022 ja palautti sen ENVI-valiokunnan käsiteltäväksi. Tästä johtuen parlamentti äänesti sosiaalisen ilmastorahaston perustamista koskevasta asetuksesta täysistunnossa 22.–23. kesäkuuta 2022.
4. Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 8. joulukuuta 2021. Alueiden komitea antoi lausuntonsa 27.–29. huhtikuuta 2022 pitämässään istunnossa.

II KÄSITTELY NEUVOSTOSSA

5. Työryhmätasolla Slovenian puheenjohtajakaudella käytyjen alustavien keskustelujen jälkeen puheenjohtajavaltio Ranska jatkoi ehdotuksen tarkastelua yhdeksässä kokouksessa, joiden tavoitteena oli lähentää ehdotuksen eri näkökohtia koskevia valtuuskuntien kantoja toisiinsa.
6. Tehdyn työn pohjalta ympäristöneuvosto kävi 17. maaliskuuta 2022 periaatekeskustelun², jossa käsiteltiin erityisesti sosiaalisen ilmastorahaston perustamista rakennus- ja tieliikennealan erillisen päästökauppajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

² Asiak. 6668/2/22 REV 2.

7. Tulevan työskentelyn ohjaamiseksi pysyvien edustajien komitea keskusteli kokouksissaan 1. huhtikuuta³, 8. huhtikuuta⁴ ja 4. toukokuuta⁵ sekä epävirallisella lounaalla 8. kesäkuuta 2022 sosiaalisen ilmastonrahaston perustamista koskevan asetuksen tärkeimmistä parametreista rakennus- ja tieliikennealan päästökauppajärjestelmää koskevan ehdotuksen sekä 55-valmiuspaketin talousarviorakenteen yhteydessä.
8. Tämän jälkeen puheenjohtajavaltio esitteli kaksi sosiaalisen ilmastonrahaston perustamista koskevan asetuksen kompromissitekstiä⁶, joita työryhmä tarkasteli 10. ja 14. kesäkuuta 2022.
9. Ympäristöneuvostossa 28. kesäkuuta 2022 käytävän keskustelun valmistelemiseksi pysyvien edustajien komitea tarkasteli 17. kesäkuuta 2022 puheenjohtajavaltion kolmatta kompromissitekstiä⁷, joka sisältää talousarviokysymykset, joista aikaisemmissa versioissa olleet hakasulkeet on poistettu. Pysyvien edustajien komitea tarkasteli puheenjohtajavaltion neljättä kompromissitekstiä⁸ 22. kesäkuuta 2022.
10. Pysyvien edustajien komitean 24. kesäkuuta 2022 pidetyn epävirallisen kokouksen jälkeen puheenjohtajavaltio laati viidennen tarkistetun kompromissitekstin⁹, josta keskusteltiin pysyvien edustajien komitean virallisessa kokouksessa 25. kesäkuuta 2022. Keskusteluissa kävi ilmi, että valtuuskunnat suhtautuivat edelleen varauksella tiettyihin seikkoihin, erityisesti rahaston volyyymiin. Näiden keskustelujen perusteella ja toisistaan poikkeavien kantojen vuoksi puheenjohtajavaltio säilyttää kompromissitekstin osat, koska vaikuttaa siltä, että niiden pohjalta on parhaat edellytykset päästä yhteisymmärrykseen koko tekstistä.

³ Asiak. 7559/22.

⁴ Asiak. 7713/22.

⁵ Asiak. 8406/22.

⁶ Asiak. 9321/22 + REV 1.

⁷ Asiak. 9969/22 + ADD 1.

⁸ Asiak. 10395/22.

⁹ Asiak. 10395/1/22 REV 1.

III KOMPROMISSITEKSTIN PÄÄKOHDAT

11. Kompromissitekstissä muutetaan komission ehdotusta monilta osin vastauksena valtuuskuntien pyyntöihin ja säilytetään sen panoksen taso, johon ehdotuksella pyritään 55-valmiuspaketin tavoitteen saavuttamiseksi. Kompromissiteksti koskee erityisesti seuraavia näkökohtia:

Rahaston talousarviorakenne

Tekstissä ehdotetaan rahastolle uutta talousarviorakennetta, joka rahoitetaan rakennus- ja liikennealan päästöoikeuksien myynnistä saaduilla ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla. Tämä mahdollistaa sen, että monivuotista rahoituskehystä ei tarvitse avata välittömästi uudelleen mutta siitä huolimatta voidaan hyödyntää monia unionin talousarvioon liittyviä takuita. Päästökauppadirektiivin 30 d artiklassa säädetään rakennus- ja liikennealan päästöoikeuksien huutokaupasta, jolla rahoitetaan sosiaalista ilmatorahastoa. Tässä yhteydessä tätä säädöstä muutetaan siten, että rajoitettu määrä tuloja voidaan siirtää ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

Rahaston toimintakausi

Rahasto perustetaan vuosien 2027–2032 kuluessa, jotta rakennus- ja liikennealan päästökauppajärjestelmän voimaantulon porrastamista koskeva ehdotus voidaan ottaa huomioon.

Rahaston volyyymi

Liitettä II on tarkistettu toimintakauden lyhentämisen huomioon ottamiseksi (59 miljardia euroa) ja kansallisia määrärahoja on mukautettu vastaavasti. Ehdotuksen 9 artiklassa selvennetään jäsenvaltioiden välisen nettomääräisen uudelleenjaon määrää.

Jakomenetelmä

Tekstissä säilytetään komission ehdotus.

Rahaston perustamisen aikaistaminen

Tekstissä säädetään menojen taannehtivasta tukikelpoisuudesta 1. tammikuuta 2026 alkaen.

Yhteisrahoitus

Tekstissä ehdotetaan komission ehdotuksessa esitetyn kansallisen rahoitusosuuden poistamista.

Suora tulotuki

Tekstissä ehdotetaan suoran tulotuen säilyttämistä ottamalla käyttöön 35 prosentin enimmäismäärä ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien arvioituista kokonaiskustannuksista.

Hallinnointitapa

Tekstissä säädetään suorasta tuloksellisuuden hallinnoinnista ja yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin osatekijöistä, kuten kansallisesta teknisestä avusta ja mahdollisuudesta käyttää rakennerahastojen hallinto- ja valvontaviranomaisia ilman komission uutta hyväksyntää. Lisäksi sosiaalisen ilmastorahaston perustamista koskevan asetuksen 10 artiklassa ehdotetaan, että jäsenvaltiot voisivat halutessaan siirtää enintään 15 prosenttia sosiaalisen ilmastorahaston määrärahoistaan yhteistyössä hallinnoitaviin ohjelmiinsa. Tämä määrä olisi käytettävä sosiaalisen ilmastorahaston tavoitteita vastaaviin tavoitteisiin, mutta se voitaisiin toteuttaa EAKR:n, ESR:n, koheesiorahaston tai oikeudenmukaisen siirtymän rahaston kautta.

III PÄÄTELMÄ

Neuvostoa pyydetään ratkaisemaan avoinna olevat kysymykset ja hyväksymään yleisnäkemyks tämän ilmoituksen liitteessä olevan tekstin perusteella. Yleisnäkemyks käytetään jatkossa neuvoston valtuutuksena Euroopan parlamentin kanssa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä käytävissä neuvotteluissa.

Sosiaalinen ilmastorahasto - puheenjohtajavaltion kompromissi¹⁰

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde, soveltamisala ja tavoitteet

Perustetaan sosiaalinen ilmastorahasto, jäljempänä 'rahasto', vuosille 2027–2032.

Siitä annetaan jäsenvaltioille taloudellista tukea (...) niiden ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien, jäljempänä 'suunnitelmat', sisältämiä toimenpiteitä ja investointeja varten.

Rahastosta tuetuilla toimenpiteillä ja investoinneilla tuotetaan hyötyjä kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille, jotka ovat haavoittuvassa asemassa ja joihin rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttäminen direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan erityisesti vaikuttaa, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiville kotitalouksille ja kansalaisille, joiden käytettävissä on (...) rajoitetusti tai riittämättömästi julkista liikennettä vaihtoehtona henkilöautoille (...).

¹⁰ SEUT 322 artiklan 1 kohta on lisättävä täydentäväksi oikeusperustaksi, jotta voidaan perustella varainhoitoasetuksen II osaston 22 artiklan 2 kohtaa koskeva poikkeus, jota ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käyttö tätä rahastoa varten edellyttää.

Rahaston yleisenä tavoitteena on edistää siirtymistä ilmastoneutraaliuteen puuttamalla sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan. Rahaston erityistavoitteena on tukea haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä väliaikaisella suoralla tulotuella sekä toimenpiteillä ja investoinneilla, joilla on tarkoitus lisätä rakennusten energiatehokkuutta ja auttaa siirtymään rakennusten lämmityksessä ja jäähdytyksessä muihin kuin hiiliperäisiin energialähteisiin, mihin kuuluu myös uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian integrointi ja varastointi rakennuksiin, sekä parantamalla päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkumisen ja liikenteen saatavuutta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'rakennuksen perusparantamisella' kaikenlaista rakennusten energiaan liittyvää perusparantamista, mukaan lukien rakennuksen vaipan eli seinien, katon ja lattian eristys, ikkunoiden uusiminen, lämmitys-, jäähdytys- ja ruoanvalmistuslaitteiden uusiminen, ilmanvaihto sekä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian paikan päällä tapahtuvassa tuotannossa käytettävien laitteiden asentaminen;
- 2) 'energiaköyhyydellä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) [yyyy/nnn] 2 artiklan [49] alakohdassa määriteltyä energiaköyhyyttä¹¹;
- 3) 'suunnitelman arvioituilla kokonaiskustannuksilla' (...) suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ja investointien arvioituja kokonaiskustannuksia;
- 4) 'tukimäärärahoilla' rahastosta myönnettävää rahoitustukea, jota ei makseta takaisin ja joka on jäsenvaltion käytettävissä tai osoitettu jäsenvaltiolle;
- 5) 'kotitaloudella' (...) ¹² yksin asuvaa henkilöä tai useampaa yhdessä asuvaa henkilöä, joka hankkii tai jotka hankkivat omat elämisen välttämättömyydet;

¹¹ [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) yyyy/nnn] (EUVL C [...], [...], s. [...]).]
[Ehdotus energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaatimiseksi]

¹² (...)

- 6) 'välitavoitteella³ laadullista saavutusta, jolla mitataan edistymistä toimenpiteen tai investoinnin saavuttamisessa;
- 7) 'tavoitteella' määrällistä saavutusta, jolla mitataan edistymistä toimenpiteen tai investoinnin saavuttamisessa;
- 8) 'uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001¹³ 2 artiklan toisen kohdan 1 alakohdassa määriteltyä uusiutuvista, muista kuin fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa;
- 9) 'mikroyrityksellä' yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai vuositaso on enintään kaksi miljoonaa euroa laskettuna komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä I olevan 3–6 artiklan mukaisesti¹⁴;
- 10) 'liikenteen käyttäjillä' kotitalouksia tai mikroyrityksiä, jotka käyttävät erilaisia kuljetus- ja liikkumisvaihtoehtoja;
- 11) 'haavoittuvilla kotitalouksilla' energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia tai kotitalouksia, mukaan lukien alemman keskitulotason kotitaloudet, (...), joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa käytössään olevia rakennuksia;

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁴ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (...) (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

- 12) 'haavoittuvilla mikroyrityksillä' mikroyrityksiä, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa omistamaansa rakennusta;
- 13) 'haavoittuvilla liikenteen käyttäjillä' liikenteen käyttäjiä, myös alemman keskitulotason kotitalouksiin kuuluvia [...], joihin kohdistuu merkittävästi tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa ostaa päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja tai mahdollisuutta siirtyä vaihtoehtoiisiin kestäviin liikennemuotoihin, julkinen liikenne mukaan luettuna, (...).

13 a) 'rakennuksen teknisellä järjestelmällä' tarkoitetaan teknisiä laitteita, joita käytetään rakennuksen tai rakennuksen osan tilojen lämmitykseen, tilojen jäähdytykseen, ilmanvaihtoon, käyttöveden lämmitykseen, rakennuksen automaatioon ja valvontaan, paikalla tapahtuvaan uusiutuvan energian tuotantoon ja varastointiin tai näiden yhdistelmään, mukaan luettuna ne järjestelmät, jotka käyttävät uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa.

II LUKU

ILMASTOTOIMIEN SOSIAALISEN TUEN SUUNNITELMAT

3 artikla

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmat

1. Kunkin jäsenvaltion (...) on toimitettava komissiolle ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma, jäljempänä 'suunnitelma' (...). Suunnitelman on sisällettävä johdonmukainen joukko olemassa olevia tai uusia kansallisia toimenpiteitä ja investointeja, joilla puututaan hiilen hinnoittelun vaikutuksiin haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikroyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, jotta voidaan varmistaa kohtuuhintainen lämmitys, jäähdytys ja liikkuminen siten, että samalla tuetaan ja nopeutetaan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tarvittavia toimenpiteitä.
 - 1 a. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava suunnitelmansa ja asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun päivitetyn kansallisen ilmastosuunnitelmansa johdonmukaisuus.
2. Suunnitelmaan voi sisältyä kansallisia toimenpiteitä, joilla tarjotaan tilapäistä suoraa tulotukea haavoittuville kotitalouksille ja kotitalouksille, jotka ovat haavoittuvia liikenteen käyttäjiä, jotta voidaan vähentää rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan johtuvan fossiilisten polttoaineiden hinnannousun vaikutusta.
3. Suunnitelmaan on sisällyttävä kansallisia (...) toimenpiteitä ja investointeja, joilla
 - a) (...) lisätään rakennusten energiatehokkuutta, toteutetaan energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, mukaan lukien rakennuksen teknistä järjestelmää koskevat toimenpiteet, suoritetaan rakennusten perusparannuksia ja vähennetään rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilipäästöjä, uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian integrointi mukaan lukien;
 - b) (...) lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkumisen ja liikenteen osuutta.

3 a. Jos jäsenvaltiolla on jo käytössä kansallinen rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmä tai hiilivero, jo toteutettavat kansalliset toimenpiteet sosiaalisten vaikutusten ja haasteiden lieventämiseksi voidaan sisällyttää suunnitelmaan, edellyttäen, että ne ovat tämän asetuksen mukaisia.

4 artikla

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien sisältö

1. Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmissa on esitettävä (...) seuraavat osatekijät:
 - a) 3 artiklan mukaiset konkreettiset toimenpiteet ja investoinnit tämän kohdan c alakohdassa tarkoitettujen vaikutusten vähentämiseksi sekä selvitys siitä, miten ne aidosti edistäisivät 1 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista jäsenvaltion asiaa koskevien politiikkojen yleisissä puitteissa;
 - b) konkreettiset liitännäistoimenpiteet (...) suunnitelman toimenpiteiden ja investointien toteuttamiseksi ja c alakohdassa tarkoitettujen vaikutusten vähentämiseksi (...), jos jäsenvaltio katsoo ne tarpeellisiksi suunnitelman täytäntöön panemiseksi;
 - b a) tiedot toimenpiteiden ja investointien nykyisestä tai suunnitellusta rahoituksesta muista unionin, kansainvälisistä, julkisista tai tarvittaessa yksityisistä lähteistä, jotka edistävät suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä ja investointeja;
 - c) arvio rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan johtuvan (...) hintojen nousun todennäköisistä vaikutuksista kotitalouksiin ja erityisesti energiaköyhyyden esiintyvyyteen, mikroyrityksiin ja liikenteen käyttäjiin, sekä erityisesti haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä koskeva arvio ja määrittely; Näitä (...) vaikutuksia on analysoitava (...) kunkin jäsenvaltion määrittelemällä asianmukaisella alueellisella tasolla (...), ottaen huomioon sellaiset tekijät kuin julkisen liikenteen ja peruspalvelujen saatavuus ja niiden alueiden yksilöiminen, joihin vaikutukset kohdistuvat eniten (...),

- d) jos suunnitelma sisältää 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä, perusteet tukikelpoisten lopullisten tuensaajien määrittämiseksi, kyseisten toimenpiteiden suunniteltu määräaika ja perustelut, jotka pohjautuvat määrälliseen arvioon ja laadulliseen selvitykseen siitä, miten suunnitelman toimenpiteiden odotetaan vähentävän energia- ja liikenneköyhyyttä sekä kotitalouksien (...) ja sellaisten kotitalouksien, jotka ovat liikenteen käyttäjiä, haavoittuvuutta maantieliikenteen ja lämmityspolttoaineiden hintojen nousun suhteen;
- e) toimenpiteiden ja investointien suunnitellut välitavoitteet, tavoitteet ja alustava toteutusaikataulu siten, että ne on saatettava päätökseen 31 päivään heinäkuuta 2032 mennessä;
- f) suunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset (...) ¹⁵asianmukaisine (...)perusteluineen ja selvitykset siitä, miten (...) ne ovat kustannustehokkuusperiaatteen mukaisia ja oikeassa suhteessa suunnitelman odotettuun vaikutukseen;
- g) (...)
- h) selvitys siitä, miten suunnitelmalla varmistetaan, ettei suunnitelmaan sisältyvä investointi (...) eikä toimenpide aiheuta merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille; komissio antaa tätä varten rahaston soveltamisalaan kuuluville jäsenvaltioille teknistä ohjausta; (...);
- i) järjestelyt suunnitelman tehokasta seuranta ja toteutusta varten kyseisessä jäsenvaltiossa, erityisesti ehdotettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden osalta, (...) (...) ¹⁶(...) asianmukaiset yhteiset indikaattorit liitteestä (X) (...) ja, jos mikään niistä ei ole yksittäisen toimenpiteen tai investoinnin suhteen asianmukainen, jäsenvaltioiden ehdottamat asianmukaiset lisäindikaattorit.

¹⁵ HUOM. Alv:n osalta on selvennettävä, että kun suunnitelma toimitetaan, arvioidut kokonaiskustannukset olisi esitettävä ilman arvonlisäveroa, jotta suunnitelmat ovat keskenään vertailukelpoisia (koska jäsenvaltioilla on eri menoerissä eri alv-tasot). (...) Koska EU:n tason maksut eivät liity laskuihin vaan välitavoitteisiin ja lopullisiin tavoitteisiin, on jäsenvaltioiden asia päättää, mitkä perustana olevat kustannukset (jotka voivat sisältää alv:n) voidaan kattaa pantaessa täytäntöön kansallisia toimenpiteitä ja investointeja.

¹⁶ (...)

- j) suunnitelman valmistelua ja, jos saatavilla, suunnitelman täytäntöönpanoa varten tiivistelmä paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien asetuksen (EU) 2018/1999 10 artiklan mukaisesti ja kansallisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemismenettelystä ja siitä, miten niiden (...) panos otetaan huomioon suunnitelmassa;
- k) selvitys jäsenvaltion järjestelmästä, jolla ehkäistään, havaitaan ja korjataan lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, kun käytetään (...) rahastosta myönnettyjä tukimäärärahoja, sekä järjestelyistä, joilla pyritään välttämään rahastosta ja muista unionin ohjelmista myönnetty päällekkäinen rahoitus.

1 a) Suunnitelmaan voi sisältyä teknisen avun toimia, joita tarvitaan suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden ja investointien tehokkaaseen hallinointiin ja täytäntöönpanoon.

2. Suunnitelmien on oltava sopusoinnussa niiden tietojen ja sitoumusten kanssa, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toimintasuunnitelman (...) perusteella, asetuksen 2021/1060 (...) ¹⁷ mukaisissa koheesiopolitiikan toimenpideohjelmissaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 ¹⁸ mukaisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissaan, direktiivin [uudelleenlaadintaehdotus] (...) mukaisissa (...) rakennusten peruskorjaus(...)suunnitelmissaan, (...) asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisissa päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1056 mukaisissa alueellisissa oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmissaan ¹⁹.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1056, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 1).

3. Jäsenvaltiot voivat suunnitelmien laadinnan yhteydessä pyytää komissiota järjestämään hyvien käytäntöjen vaihtoa. Jäsenvaltiot voivat myös pyytää teknistä tukea Euroopan investointipankin kanssa vuonna 2009 tehdyllä komission sopimuksella perustetusta ELENA-välineestä tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240²⁰ perustetusta teknisen tuen välineestä.

3 a) Jotta komissio voisi auttaa jäsenvaltioita 4 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun tiedon tarjoamisessa, sen on tarjottava (...) yhteinen arvo, jota voidaan pitää rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan johtuvana hiilen hintana.

3 b) Suunnitelmat on esitettävä liitteessä XX esitetyn mallin mukaisesti.

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

III LUKU

RAHASTOSTA MYÖNNETTÄVÄ TUKEI ILMASTOTOIMIEN SOSIAALISEN TUEN SUUNNITELMIIN

5 artikla

Rahastoa koskevat periaatteet (...)

1. Rahastosta annetaan jäsenvaltioille taloudellista tukea niiden suunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden ja investointien rahoittamiseksi.
2. Tuen maksamisen ehtona on, että suunnitelmissa vahvistetut toimenpiteitä ja investointeja koskevat välitavoitteet ja tavoitteet saavutetaan. Näiden välitavoitteiden ja tavoitteiden on oltava yhteensopivia unionin ilmastotavoitteiden (...) ja asetuksen EU 2021/1119 tavoitteiden kanssa, ja niiden on katettava erityisesti seuraavat:
 - a) energiatehokkuus;
 - b) rakennusten perusparannukset;
 - c) päästötön ja vähäpäästöinen liikkuminen ja liikenne;
 - d) kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen;
 - e) haavoittuvien kotitalouksien, erityisesti energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien, haavoittuvien mikroyritysten ja haavoittuvien liikenteen käyttäjien määrän vähentäminen (...).
3. Rahastosta tuetaan ainoastaan toimenpiteitä ja investointeja, joissa noudatetaan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua "ei merkittävää haittaa" -periaatetta.

6 artikla

Tukikelpoiset toimenpiteet ja investoinnit, jotka sisällytetään ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiin

1. Jäsenvaltiot voivat sisällyttää (...) muun muassa seuraavat toimenpiteet ja investoinnit suunnitelmien arvioituihin kokonaiskustannuksiin edellyttäen, että tällaisten toimenpiteiden tai investointien (...) kohteena ovat ensisijaisesti haavoittuvat kotitaloudet, haavoittuvat mikroyritykset tai haavoittuvat liikenteen käyttäjät ja niillä on määrä
 - a) tukea rakennusten perusparantamista erityisesti niiden osalta, joiden käytössä on energiatehokkuudeltaan kaikkein heikoimpia rakennuksia (...);
 - b) edistää rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen sekä ruoanlaiton irrottamista hiilestä, myös sähköistämisen avulla, ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian integrointia, jolla edistetään energiansäästöjen saavuttamista tai energiaköyhyyden vähentämistä;
 - c) tukea julkisia ja yksityisiä tahoja sellaisten kohtuuhintaisten energiatehokkuutta (...) parantavien ratkaisujen ja asianmukaisten rahoitusvälineiden kehittämisessä ja tarjoamisessa, jotka ovat rahaston sosiaalisten tavoitteiden mukaisia;
 - d) tarjota saataville päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja polkupyöriä sekä taloudellista tukea tai verokannustimia niiden ostamiseen sekä asianmukaiseen julkiseen ja yksityiseen infrastruktuuriin, mukaan lukien lataus ja tankkaus; vähäpäästöisiin ajoneuvoihin liittyvän tuen asteittaiselle vähentämiselle on esitettävä aikataulu;
 - e) myöntää ilmainen pääsy julkiseen liikenteeseen tai mukauttaa julkisen liikenteen maksuja sekä edistää kestävästä kysyntään perustuvaa liikkumista ja jaettuja liikkumispalveluja;
 - f) tukea julkisia ja yksityisiä tahoja kohtuuhintaisten päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkumisen kehittämisessä ja tarjoamisessa sekä houkuttelevien aktiivisten liikkumismahdollisuuksien (...) käyttöön otossa suunnitelmassa määritetyillä (...) maantieteellisillä alueilla;

1 a. Jäsenvaltiot voivat sisällyttää sellaiset toimenpiteet, joilla tarjotaan tilapäistä suoraa tulotukea tieliikenteen ja lämmitysenergian hintojen noususta selviämiseen haavoittuville kotitalouksille ja sellaisille kotitalouksille, jotka ovat haavoittuvia liikenteen käyttäjiä. Tällaista tukea rahastosta on vähennettävä ajan mittaan, ja sen on rajoitettava rakennusten ja tieliikenteen päästökaupan välittömiin vaikutuksiin. Näiden toimenpiteiden osuus ei saa olla enempää kuin (...) 35 prosenttia 4 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetuista suunnitelman arvioiduista kokonaiskustannuksista.

1 b. Jäsenvaltiot voivat sisällyttää teknistä apua kattamaan menoja, jotka liittyvät rahaston hallinnon ja sen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämiin koulutus-, ohjelmasuunnittelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, esimerkiksi selvityksiin, tietotekniikkamenoihin, sidosryhmien kuulemiseen sekä tiedotus- ja viestintätoimiin. Tämän on oltava enintään [2,5 prosenttia] 4 artiklan 1 kohdan (...) f alakohdassa tarkoitetuista suunnitelman arvioiduista kokonaiskustannuksista.

1 c.²¹ Jäsenvaltiot voivat sisällyttää 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 2026 välisenä aikana toteutettuja toimenpiteitä ja investointeja, jotka ovat edelleen käynnissä 1 päivänä tammikuuta 2027, edellyttäen, että ne sopivat yhteen 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyjen suunnitelmien täytäntöönpanon kanssa ja että ne täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.

²¹ Vastaava johdanto-osan kappale: "Jotta vaikutuksia voitaisiin ennakoida sekä varmistaa joustava siirtyminen siinä vaiheessa, kun päästökauppajärjestelmä laajennetaan koskemaan rakentamista ja tieliikennettä, 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 2026 välisenä aikana toteutetuille toimenpiteille ja investoinneille olisi voitava myöntää rahoitusta."

7 artikla

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien (...)soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen

(...)

8 artikla

Etuuksien siirtäminen kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää (...) suunnitelmiin tukea muille julkisille tai yksityisille yhteisöille kuin haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikroyrityksille ja haavoittuville liikenteen (...) käyttäjille, jos kyseiset yhteisöt toteuttavat toimenpiteitä ja investointeja, jotka viime kädessä hyödyttävät haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä.

Jäsenvaltioiden on vahvistettava tarvittavat lakisääteiset ja sopimusperusteiset suojatoimet sen varmistamiseksi, että hyöty siirretään kokonaisuudessaan kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille.

9 artikla²²

(...) Rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmästä peräisin olevat varat

1. (...) Tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden ja investointien rahoittamiseksi asetetaan käyttöön enintään 59 000 000 000 euroa käypinä hintoina vuosiksi (...)2027 (...)–2032 direktiivin 2003/87/EY 30 d artiklan 4 a kohdan mukaisesti, mikä vastaa enintään 18 600 000 000 euron nettomäärän siirtoa jäsenvaltioilta rahastoon²³. Kyseinen määrä asetetaan käyttöön varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

(...)

- 1 a. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 22 artiklan 2 kohdassa säädetään, ja sanotun vaikuttamatta 19 artiklaan, edellä 1 kohdassa tarkoitettun määrän kattavat maksusitoumusmäärärahat asetetaan saataville automaattisesti 1 kohdassa tarkoitettuun määrään asti siitä päivästä jona (...) rahasto aloittaa toimintansa.

²² Vastaava johdanto-osan kappale: Sosiaalista ilmatorahastoa olisi poikkeuksellisesti ja väliaikaisesti rahoitettava enintään 59 000 miljoonaan euroon asti päästöoikeuksien huutokaupasta rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmässä saaduilla tuloilla, joiden olisi oltava ulkoiseen käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
(...)Jos rahaston täytäntöönpanon aikana otetaan käyttöön päästökauppajärjestelmään perustuvat omat varat rakennusten ja tieliikenteen osalta, komission olisi esitettävä tarvittavat ehdotukset, joilla varmistetaan rahaston täytäntöönpanon jatkuvuus ja vaikuttavuus vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehysten puitteissa rajoittamatta kuitenkaan vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen tuloksia.

²³ Vastaava johdanto-osan kappale: Direktiivin 2003/87/EY 30 d artiklan 4 a kohdan mukaan jäsenvaltioiden on huutokaupattava mainitun direktiivin IV a luvun soveltamisalaan kuuluvia päästöoikeuksia enintään 59 000 000 000 euron määrään asti, joka siirretään rahastoon saman direktiivin 30 d artiklan 4 kohdassa määritetyn päästöoikeuksien osuuden perusteella. Kun määrärahat on siirretty rahastoon, kullekin jäsenvaltiolle olisi laskettava enimmäismäärärahat sellaisen jakoperusteen mukaisesti, joka tarjoaa erityisesti lisätukea niille jäsenvaltioille, joihin rakennusten ja tieliikenteen sisällyttäminen direktiivin 2008/37/EY soveltamisalaan vaikuttaa enemmän. Tämän seurauksena enintään 18 600 000 000 euron nettomäärä jaetaan uudelleen jäsenvaltioiden kesken.

Edellä (...) 1 kohdassa (...) tarkoitetuilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla voidaan kattaa myös menoja, jotka liittyvät rahaston hallinnoinnin ja sen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämiin valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, erityisesti selvityksiin, asiantuntijakokouksiin, sidosryhmien kuulemiseen, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien osallistavat yhteystoimet, ja unionin poliittisia painopisteitä koskevaan ulkoiseen viestintään siltä osin kuin painopisteet liittyvät tämän asetuksen tavoitteisiin, sekä tietojenkäsittelyyn ja -vaihtoon keskittyviin tietoteknisiin verkkoihin ja organisaation omiin tietotekniikkavälineisiin liittyviä menoja sekä kaikkia muita komission teknisen ja hallinnollisen tuen menoja, joita komissiolle aiheutuu rahaston hallinnoinnista. Menoilla voidaan kattaa myös kustannuksia, jotka aiheutuvat muista tukitoimista, kuten hankkeiden laadunvalvonnasta ja seurannasta paikan päällä, sekä vertaisneuvonnasta ja tukikelpoisten toimien arvioinnissa ja toteuttamisessa käytettävistä asiantuntijoista.

10 artikla

Yhteistyössä hallinnoitavista ohjelmista peräisin olevat varat ja varojen käyttö

1. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan niiden pyynnöstä siirtää rahastoon asetuksen (EU) 2021/1060 asiaa koskevissa säännöksissä säädetyin edellytyksin. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä yksinomaan asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.
 - 1 a. Jäsenvaltiot voivat pyytää 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimittamissaan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmissa, että enintään 15 prosenttia tukimäärärahojen enimmäismäärästä siirretään asetuksessa (EU) 2021/1060 säädettyihin yhteistyössä hallinnoituihin rahastoihin. Siirretyillä varoilla rahoitetaan 6 artiklassa määritellyjä toimenpiteitä ja investointeja, ja ne toteutetaan niiden rahastojen sääntöjen mukaisesti, joihin varat siirretään. Komissio vastustaa siirtopyyntöä, jos siirto vaarantaisi tämän asetuksen tavoitteet ja tämän kohdan vaatimukset.

2. Jäsenvaltiot voivat antaa asetuksen (EU) 2021/(...)1060 mukaisten koheesipolitiikan toimenpideohjelmien hallintoviranomaisten tehtäväksi toteuttaa tästä rahastosta hyötyviä toimenpiteitä ja investointeja, tarvittaessa ottaen huomioon synergiaedut kyseisten unionin rahastojen kanssa ja rahaston tavoitteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava suunnitelmissaan aikomuksestaan antaa toimia kyseisten viranomaisten tehtäväksi. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden käyttöön asettamien ja komission hyväksymien olemassa olevien hallinnointi- ja valvontamekanismien katsotaan noudattavan tämän asetuksen vaatimuksia.
3. Jäsenvaltiot voivat sisällyttää suunnitelmaansa osana arvioituja kokonaiskustannuksia asetuksen (EU) 2021/240 7 artiklan mukaiseen tekniseen lisätukeen liittyvät maksut ja jäsenvaltio-osiota varten maksettavan käteissuorituksen määrän asetuksen (EU) 2021/523 asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Nämä kustannukset saavat olla enintään 4 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista, ja suunnitelmassa esitettyjen asiaankuuluvien toimenpiteiden on oltava tämän asetuksen mukaisia.

11 artikla

Täytäntöönpano

Komissio hallinnoi rahastoa suoraan SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksytyjen asiaankuuluvien sääntöjen, erityisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092²⁴, mukaisesti.

12 artikla

Täydentävyys ja täydentävä rahoitus

1. Rahastosta myönnettävä tuki täydentää muista unionin rahastoista, ohjelmista ja välineistä myönnettävää tukea. Rahastosta tuettavat toimenpiteet ja investoinnit voivat saada tukea muista unionin rahastoista, ohjelmista ja välineistä edellyttäen, että tällainen tuki ei kata samoja kustannuksia.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

2. Rahastosta myönnettävä tuki on täydentävää eikä se saa korvata toistuvia kansallisia talousarviomenoja.
- 2 a. Jäsenvaltioiden saaman teknisen avun osalta suunnitelman täytäntöönpanoon suoraan liittyvien hallintokustannusten ei katsota olevan toistuvia kansallisia talousarviomenoja.

13 artikla

Tukimäärärahojen enimmäismäärät

1. Tukimäärärahojen enimmäismäärät lasketaan kullekin jäsenvaltiolle liitteiden I ja II mukaisesti.
2. Kukin jäsenvaltio voi esittää pyynnön suunnitelmansa toteuttamista varten varattuun tukimäärärahojen enimmäismäärään asti.

14 artikla

Kansallinen rahoitusosuus arvioiduista kokonaiskustannuksista

(...)

15 artikla

Komission arviointi

1. Komissio arvioi suunnitelman ja tarvittaessa jäsenvaltion 17 artiklan mukaisesti toimittamien kyseiseen suunnitelmaan tehtyjen muutosten yhdenmukaisuuden tämän asetuksen säännösten kanssa. Komissio toimii kyseistä arviointia tehdessään tiiviissä yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion kanssa. Komissio voi esittää huomautuksia tai pyytää lisätietoja kahden kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltio on toimittanut suunnitelman. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyydetty lisätiedot, ja se voi tarvittaessa tarkistaa suunnitelmaa, myös suunnitelman toimittamisen jälkeen. Asianomainen jäsenvaltio ja komissio voivat sopia arvioinnin määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla, jos se on tarpeen.

2. Komissio arvioi suunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta ja ottaa huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja tukimäärärahat, seuraavasti:

a) Merkityksellisyyttä arvioidessaan komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:

- i) (...) edistääkö suunnitelma niiden yhteiskunnallisten vaikutusten ja haasteiden käsittelyä, joita haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikroyrityksille ja haavoittuville liikenteen käyttäjille aiheutuu asianomaisessa jäsenvaltiossa direktiivin 2003/87/EY IV a luvun nojalla perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän perustamisesta, erityisesti energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien osalta, ottaen asianmukaisesti huomioon haasteet, jotka on yksilöity komission arvioinneissa, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion yhdenntyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivittämistä, ja sen edistymistä komission asetuksen (EU) 2018/1999 9 artiklan 3 kohdan, 13 artiklan ja 29 artiklan mukaisesti, sekä asetuksen (EU) 2018/1999 34 artiklan mukaisesti jäsenvaltioille annetuissa komission suosituksissa, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan unioni on vuoteen 2050 mennessä ilmaston kannalta neutraali (...);
- ii) voidaanko olettaa, että suunnitelmalla varmistetaan, että mikään suunnitelmaan sisältyvä toimenpide tai investointi ei aiheuta merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille;
- iii) sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja, joilla edistetään vihreää siirtymää, mukaan lukien siitä aiheutuviin haasteisiin vastaaminen ja erityisesti unionin vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatavoitteiden ja liikkuvuusstrategian vuodelle 2030 asetettujen välitavoitteiden saavuttaminen, kun otetaan huomioon unionin pitkän aikavälin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä.

- b) Vaikuttavuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:
- i) odotetaanko suunnitelman vaikuttavan pysyvästi suunnitelmassa käsiteltyihin haasteisiin ja erityisesti haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikroyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiviin kotitalouksiin, asianomaisessa jäsenvaltiossa;
 - ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä varmistetaan suunnitelman tuloksellinen seuranta ja täytäntöönpano, mukaan lukien suunniteltu aikataulu, välitavoitteet ja tavoitteet sekä niihin liittyvät indikaattorit;
 - iii) ovatko asianomaisen jäsenvaltion ehdottamat toimenpiteet ja investoinnit johdonmukaisia ja täyttävätkö ne direktiivin [yyyy/nnn] [ehdotus direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaatimiseksi], direktiivin (EU) 2018/2001, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta ...päivänä ...kuuta ...annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen [yyyy/nnn]²⁵, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1161 ja direktiivin 2010/31/EU vaatimukset;
- c) Tehokkuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:
- i) ovatko jäsenvaltion toimittamat perustelut suunnitelman arvioituille kokonaiskustannuksille mielekkäät, uskottavat, kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin ympäristö- ja sosiaalisiin vaikutuksiin;

²⁵ [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) yyyy/nnn... (EUVL....)] [Ehdotus asetukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta(...)].

- ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä voidaan ehkäistä, havaita ja korjata lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja rahastosta myönnettyjä (...) tukimäärärahoja käytettäessä, mukaan lukien järjestelyt, joilla pyritään välttämään rahastosta ja (...) unionin ohjelmista myönnettävän rahoituksen päällekkäisyys;
- iii) ovatko jäsenvaltion ehdottamat välitavoitteet ja tavoitteet tehokkaita rahaston soveltamisalan, tavoitteiden ja tukikelpoisten toimien kannalta.

(...) komissio ottaa huomioon, sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja johdonmukaisina toimina.

16 artikla

Komission päätös

1. Komissio tekee 15 artiklan mukaisesti suoritetun arvioinnin perusteella päätöksen jäsenvaltion suunnitelmasta täytäntöönpanosäädöksellä (...) viimeistään viiden kuukauden kuluttua päivästä, jona suunnitelma on toimitettu tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti (...).

Jos komissio antaa suunnitelmasta myönteisen arvion (...), edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa täytäntöönpanopäätöksessä on esitettävä:

- a) toimenpiteet ja investoinnit, jotka jäsenvaltion on toteutettava, suunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset sekä välitavoitteet ja tavoitteet;
- b) tämän asetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnetty unionin tukimäärärahojen (...) enimmäismäärä, joka maksetaan erissä 19 artiklan mukaisesti sen jälkeen, kun jäsenvaltio on tyydyttävällä tavalla saavuttanut suunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä yksilöidyt välitavoitteet ja tavoitteet (...);
- c) (...)

- d) seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, mukaan lukien tarvittaessa tämän asetuksen 20 artiklan noudattamiseksi tarvittavat toimenpiteet;
- e) suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista koskevat indikaattorit; ja
- f) järjestelyt, joiden mukaisesti komissiolla on (...) riittävät oikeudet tutustua merkityksellisiin taustatietoihin.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tukimäärärahojen enimmäismäärä määritetään asianomaisen jäsenvaltion ehdottaman, 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjen kriteerien mukaisesti arvioitujen suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten perusteella.

Tukimäärärahojen enimmäismäärä vahvistetaan seuraavasti:

- a) Jos suunnitelma täyttää tyydyttävästi 15 artiklan 2 kohdassa vahvistetut kriteerit ja (...) suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä (...) on yhtä suuri tai suurempi kuin kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tukimäärärahojen enimmäismäärä, kyseiselle jäsenvaltiolle myönnetyn tukimäärärahojen kokonaismäärä on yhtä suuri kuin (...) 13 artiklan 1 kohdassa (...) tarkoitetun enimmäisrahoituksen kokonaismäärä.
- b) Jos suunnitelma täyttää tyydyttävästi 15 artiklan 2 kohdassa vahvistetut kriteerit ja (...) suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä (...) on pienempi kuin kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu enimmäisrahoitusosuus, jäsenvaltiolle kohdennettujen tukimäärärahojen määrä on yhtä suuri kuin (...) suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten (...).
- c) Jos suunnitelma täyttää tyydyttävästi 15 artiklan 2 kohdassa vahvistetut kriteerit, mutta arvioinnissa todetaan, että valvontajärjestelmissä on puutteita, komissio voi vaatia (...) jäsenvaltiota ryhtymään toimiin näiden puutteiden korjaamiseksi ennen ensimmäistä maksua.
- d) Jos suunnitelma ei täytä tyydyttävästi 15 artiklan 2 kohdassa vahvistettuja kriteerejä, kyseiselle jäsenvaltiolle ei myönnetä tukimäärärahoja.

3. Jos komissio antaa suunnitelmasta kielteisen arvion, 1 kohdassa tarkoitettussa päätöksessä on esitettävä kielteisen arvioinnin syyt. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava suunnitelma uudelleen kun se on ottanut huomioon komission arvion.

17 artikla

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien muuttaminen

1. Jos jäsenvaltion ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma asiaankuuluvine välitavoitteineen ja tavoitteineen ei enää ole joko kokonaan tai osittain toteutettavissa tai sitä on merkittävästi mukautettava objektiivisten olosuhteiden – erityisesti direktiivin 2003/87/EY IV a luvun nojalla perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän todellisten välittömien vaikutusten – vuoksi, asianomainen jäsenvaltio voi toimittaa komissiolle suunnitelmansa muutoksen, joka sisältää tarvittavat ja asianmukaisesti perustellut muutokset. Jäsenvaltiot voivat pyytää teknistä tukea tällaisen pyynnön laatimiseen.
2. Komissio arvioi muutetun suunnitelman 15 artiklan mukaisesti.
3. Jos komissio antaa muutetusta suunnitelmasta myönteisen arvion, se (...) hyväksyy täytäntöönpanosäädöksellä myönteisen arvion syyt sisältävän päätöksen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltio on virallisesti toimittanut muutetun suunnitelman.
4. Jos komissio antaa muutetusta suunnitelmasta kielteisen arvion, se hylkää pyynnön 3 kohdassa tarkoitetun määräajan kuluessa annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää huomautuksensa kolmen kuukauden kuluessa komission arvioinnin toimittamisesta.

5. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on viimeistään 15 päivänä maaliskuuta (...) 2029 arvioitava suunnitelmansa asianmukaisuutta suhteessa direktiivin 2003/087/EY IV a luvun mukaisesti perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän todellisiin välittämiin vaikutuksiin. (...)

5 a. Jos ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmaan tehdään vähäisiä mukautuksia, kuten vähäisiä päivityksiä kuvattuihin toimenpiteisiin ja investointeihin tai korjauksia kirjoitusvirheisiin, jäsenvaltion on yksinkertaisesti ilmoitettava ne komissiolle. Vähäinen muutos tarkoittaa (...) alle 5 prosentin lisäystä tai vähennystä suunnitelmassa olevaan tavoitteeseen nähden.

5 b. (...)

18 artikla

Tukimäärärahojen sitominen

1. Kun komissio on antanut 16 artiklassa tarkoitetun myönteisen päätöksen, se tekee hyvissä ajoin asianomaisen jäsenvaltion kanssa sopimuksen, joka muodostaa asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 tarkoitetun yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen, joka kattaa vuodet (...) 2027-2032, (...). Kyseinen sopimus voidaan tehdä aikaisintaan (...) 12 kuukautta ennen (...) direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisten huutokauppojen aloittamista. Kunkin jäsenvaltion oikeudellinen sitoumus saa olla enintään 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tukimäärärahojen enimmäismäärän suuruinen.

(...)

2. Talousarviositoumukset voivat perustua kokonaissitoumuksiin, ja tarvittaessa ne voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

***Tukimäärärahojen maksamista, keskeyttämistä ja niitä koskevien sopimusten irtisanomista
koskevat säännöt***

1. Asianomaiselle jäsenvaltiolle tämän artiklan mukaisesti myönnetty tukimäärärahat maksetaan, kun 16 artiklan mukaisesti hyväksytyssä suunnitelmassa esitetyt sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, edellyttäen, että rahoitus on saatavilla. Kun välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle asianmukaisesti perusteltu pyyntö tukimäärärahojen maksamiseksi. Jäsenvaltioiden on toimitettava tällaiset maksupyynnöt komissiolle kerran tai kahdesti vuodessa (...) 31 päivään tammikuuta tai 31 päivään heinäkuuta mennessä.
2. Komissio arvioi (...) kaikki vastaanotetut pyynnöt (...) viimeistään kahden kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen umpeutumisesta tai, mikäli aiemmin, viimeisen pyynnön vastaanottamisen jälkeen, onko 16 artiklassa tarkoitetuissa komission päätöksissä asetetut välitavoitteet ja tavoitteet saavutettu tyydyttävästi. Välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että asianomainen jäsenvaltio ei ole kumonnut aiemmin tyydyttävästi saavutettuihin välitavoitteisiin ja tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä. (...)
3. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 116 artiklassa säädetään, jos komissio antaa myönteisen arvion, se tekee ilman aiheutonta viivytystä [...] yksittäiset päätökset, joilla hyväksytään tukimäärärahojen maksaminen asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti, edellyttäen, että rahoitus on saatavilla ja varmistetaan jäsenvaltioiden tasavertainen kohtelu.
4. Jos komissio 3 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella toteaa, että 16 artiklassa tarkoitetussa komission päätöksessä asetettuja välitavoitteita ja tavoitteita ei ole saavutettu tyydyttävästi, tukimäärärahojen maksaminen keskeytetään (...) osittain saavuttamattoman tavoitteen tai välitavoitteen osalta. Asianomainen jäsenvaltio voi esittää huomautuksensa kuukauden kuluessa komission arvioinnin tiedoksiantamisesta.

Keskeytys voidaan lopettaa ainoastaan, jos välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu tyydyttävästi 16 artiklassa tarkoitetussa komission päätöksessä esitetyllä tavalla.

5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 kohdassa säädetään, maksumääräaika alkaa päivästä, jona maksuun oikeuttava päätös annetaan tiedoksi asianomaiselle jäsenvaltiolle tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai päivästä, jona tämän artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti keskeytyksen lopettamisesta ilmoitetaan.
6. Jos välitavoitteita ja tavoitteita ei ole saavutettu tyydyttävästi (...) kahdentoista kuukauden kuluessa keskeytyksestä, komissio vähentää tukimäärärahoja oikeasuhteisesti annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa päätelmien tiedoksi antamisesta.
7. Jos asianomainen jäsenvaltio ei ole (...) 18 kuukauden kuluessa päivästä, jona 18 artiklassa tarkoitetut sopimukset on tehty, edistynyt konkreettisesti minkään asiaankuuluvan välitavoitteen ja tavoitteen osalta, komissio irtisanoo 18 artiklassa tarkoitetut sopimukset ja vapauttaa tukimäärärahojen määrän, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen 14 artiklan 3 kohdan soveltamista. Komissio tekee päätöksen 18 artiklassa tarkoitettujen sopimusten irtisanomisesta annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on ilmoittanut arvionsa siitä, onko konkreettista edistystä tapahtunut.
8. Kaikki maksut (...) suoritetaan 31 päivään joulukuuta 2033 mennessä (...).
9. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 116 artiklassa säädetään, (...) jos jonakin yksittäisenä vuonna direktiivin 2003/87/EY 30 d artiklan 4 a kohdan mukaisesti tähän rahastoon vastaanotetut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot eivät riitä kattamaan jäsenvaltioiden esittämiä maksupyyntöjä, komissio maksaa jäsenvaltioille määräsuhteen mukaisesti jäsenvaltioiden osuuden tukimäärärahojen enimmäismäärästä liitteessä II määritellyllä tavalla ja pyrkii maksamaan taas heti kun uusia tuloja on saatavilla.
10. Poiketen siitä, mitä 13 artiklassa ja liitteessä II säädetään, komissio jakaa jäsenvaltioille kaikki 31 päivään joulukuuta 2033 mennessä sitomattomat tai käyttämättä jääneet määrät direktiivin 2003/87/EY 30 d artiklan 4 kohdassa määriteltyjen päästöoikeuksien jakoa koskevien sääntöjen mukaisesti, jotta 1 artiklassa tarkoitetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. (...) Kun jäsenvaltiot panevat suunnitelmia(...) täytäntöön, niiden on rahaston varojen edunsaajina toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja sen varmistamiseksi, että rahastosta tuettuihin toimenpiteisiin ja investointeihin liittyvien (...) tukimäärärahojen käytössä noudatetaan sovellettavaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä, erityisesti petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemisen, havaitsemisen ja korjaamisen osalta. Tätä varten jäsenvaltioiden on otettava käyttöön liitteessä III tarkemmin esitetty vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä sekä aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen määrien takaisinperintä. Jäsenvaltiot voivat käyttää tavanomaisia kansallisia talousarviohallinnon järjestelmiään.
2. Edellä 18 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä jäsenvaltioiden velvollisuuksista
 - a) tarkistaa säännöllisesti, että myönnetty rahoitus on käytetty asianmukaisesti kaikkien sovellettavien sääntöjen mukaisesti ja että kaikki suunnitelman mukaiset toimenpiteet tai investoinnit on toteutettu asianmukaisesti noudattaen kaikkia sovellettavia sääntöjä, jotka koskevat erityisesti petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista;
 - b) toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet ehkäistäkseen, havaitakseen ja korjatakseen asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 61 artiklassa määritellyt petokset, lahjonta ja eturistiriidat, jotka vaikuttavat unionin taloudellisiin etuihin, ja ryhtyä oikeustoimiin kavallettujen varojen takaisin perimiseksi, myös kaikkiin suunnitelman mukaisesti toteutettuihin toimenpiteisiin tai investointeihin liittyen;

- c) liittää maksupyyntöön
- i) johdon vahvistuslausuma siitä, että (...) tukimäärärahat on käytetty aiotuun tarkoitukseen, että maksupyyntön mukana toimitetut tiedot ovat täydelliset, paikkansapitävät ja luotettavat ja että käyttöön otetut valvontajärjestelmät antavat tarvittavat takeet siitä, että (...) tukimäärärahoja on hallinnoitu kaikkien sovellettavien sääntöjen mukaisesti, erityisesti eturistiriitojen välttämistä, petosten torjuntaa, lahjontaa ja rahaston ja (...) unionin ohjelmien rahoituksen päällekkäisyyttä koskevien sääntöjen mukaisesti moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen; sekä
 - ii) yhteenveto kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti suoritetuista tarkastuksista, mukaan lukien tiedot tarkastusten laajuudesta menojen määrän ja katetun ajanjakson osalta sekä analyysi havaituista puutteista ja toteutetuista korjaavista toimista;
- c a) tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten ja vertailukelpoisten tietojen antamiseksi (...) tukimäärärahojen käytöstä suunnitelmassa toteutettujen toimenpiteiden ja investointien yhteydessä kerätä, tallentaa ja tallentaa sähköiseen järjestelmään seuraavien standardoitujen luokkien tietoja ja varmistaa niiden käyttömahdollisuus:
- i) (...) tukimäärärahojen lopullisten saajien nimet, alv-rekisterinumerot tai verotunnisteet sekä tarvittaessa rahastosta myönnettyjen tukimäärärahojen määrä;

- ii) toimeksisaajan (toimeksisaajien) ja alihankkijan (alihankkijoiden) nimi ja alv-rekisterinumero(t) tai verotunniste (verotunnisteet), soveltuvin osin, jos (...) tukimäärärahojen lopullinen saaja on hankintaviranomainen julkisia hankintoja koskevan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, sekä sopimuksen (sopimusten) arvo (...);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849²⁶ 3 artiklan 6 kohdassa määritellyn tukimäärärahojen saajan tai tarvittaessa toimeksisaajan tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan etunimet, sukunimi (-nimet), syntymäaika ja alv-rekisterinumero(t) tai verotunniste (verotunnisteet) soveltuvin osin;
- iv) luettelo kaikista rahaston tuella toteutetuista toimenpiteistä ja investoinneista sekä kyseisten toimenpiteiden ja investointien julkisen rahoituksen kokonaismäärä ja muista unionin talousarviosta rahoitetuista rahastoista maksettujen varojen määrä;

Edellä ii alakohdassa pyydettävät tiedot vaaditaan vain silloin, kun kyse on unionin kynnysarvon ylittävistä julkisista hankintamenettelyistä. Alihankkijoiden osalta tiedot vaaditaan vain ensimmäisellä alihankintatasolla, vain, jos asianomainen toimeksisaaja kirjaa tiedot, ja vain, jos on kyse alihankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 50 000 euroa.

c b) nimenomaisesti valtuuttaa komissio, OLAF, tilintarkastustuomioistuin ja (...) asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPO käyttämään asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklan 1 kohdassa säädettyjä oikeuksiaan ja asettaa kaikille suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ja investointien toteuttamiseen tarkoitettujen (...) tukimäärärahojen lopullisille saajille tai kaikille muille niiden toteuttamiseen osallistuville henkilöille tai yhteisöille velvoitteita antaa komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja tapauksen mukaan EPPOlle nimenomainen valtuutus käyttää niiden asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklan 1 kohdassa säädettyjä oikeuksia sekä asettaa vastaavia velvoitteita kaikille lopullisille varojen saajille;

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

c c) pitää kirjaa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 132 artiklan mukaisesti siten, että viitekohtana on kutakin toimenpidettä tai investointia koskeva asianmukainen maksutapahtuma.

3. Jäsenvaltiot ja komissio käsittelevät tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja henkilötietoja 18 artiklassa tarkoitettujen sopimusten täytäntöönpanoon liittyvien (...) tukimäärärahojen käyttöön liittyviä vastuuvapaus-, tarkastus- ja valvonta- sekä tiedotus-, viestintä- ja julkisuusmenettelyjä varten ja niiden keston ajan. Henkilötietoja on käsiteltävä tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2016/679 tai asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti. Rahastosta on SEUT-sopimuksen 319 artiklan mukaisen komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn puitteissa raportoitava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 247 artiklassa tarkoitetun yhdenmetyt talous- ja vastuuvollisuuden raportoinnin yhteydessä ja erityisesti erikseen vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa.
4. (...)
5. Edellä 18 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on myös määrättävä komission oikeudesta vähentää suhteellisesti rahastosta myönnettävää tukea ja periä takaisin kaikki unionin talousarvioon kuuluvat määrät tapauksissa, joissa on kyse petoksesta, lahjonnasta tai unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavista eturistiriidoista, joita jäsenvaltio ei ole korjannut, tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakavasta rikkomisesta.

Päättyessään takaisinperinnän ja vähennyksen määrästä komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon unionin taloudellisia etuja vahingoittavan petoksen, lahjonnan ja eturistiriidan tai velvoitteen rikkomisen vakavuuden. Jäsenvaltiolle on annettava tilaisuus esittää huomautuksensa ennen vähennyksen tekemistä.

IV LUKU
TÄYDENTÄVYYS, SEURANTA JA ARVIOINTI

21 artikla

Koordinointi ja täydentävyys

Komissio ja asianomaiset jäsenvaltiot edistävät vastuualueidensa mukaisesti synergioita ja varmistavat toimivan koordinoinnin rahaston (...) ja unionin ohjelmien ja välineiden välillä, mukaan lukien InvestEU-ohjelma, teknisen tuen väline, elpymis- ja palautumistukiväline, direktiivin 2003/87/EY 10 d artiklassa tarkoitettu modernisaatiorahasto ja asetuksen (EU) 2021/1060 soveltamisalaan kuuluvat rahastot. Tätä varten ne

- a) varmistavat eri välineiden täydentävyyden, synergian, johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella tasolla sekä suunnitteluvaiheessa että täytäntöönpanon aikana;
- b) optimoivat koordinointimekanismeja päällekkäisyyksien välttämiseksi; sekä
- c) varmistavat täytäntöönpanosta ja valvonnasta vastaavien tahojen tiiviin yhteistyön unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella tasolla rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tiedottaminen, viestintä ja julkisuus

1. Jäsenvaltioiden on asetettava tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i, ii ja iv alakohdassa tarkoitettut tiedot julkisesti ajantasaisina saataville yhdellä verkkosivustolla avoimessa koneellisesti luettavassa muodossa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024²⁷ 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jotta tietoja voidaan lajitella, etsiä, poimia, vertailla ja käyttää uudelleen. Tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkaista asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 38 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai (...) tapauksessa, jossa on kyse suorasta tulotuesta (...) haavoittuville kotitalouksille.
2. Unionin rahoituksen saajille on (...) ilmoitettava kyseisen rahoituksen alkuperä ja, luonnollisia henkilöitä lukuun ottamatta tai tapauksissa joissa on vaarana kaupallisesti arkaluonteisen tiedon tuleminen julkiseksi, niiden on varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
3. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat rahastoa sekä tämän asetuksen nojalla toteutettuja toimia ja niissä saavutettuja tuloksia, mukaan lukien tarvittaessa ja kansallisten viranomaisten suostumuksella yhteiset viestintätoimet kansallisten viranomaisten sekä Euroopan parlamentin ja komission asianomaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien edustustojen kanssa.

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56).

Täytäntöönpanon seuranta

1. Kunkin (...) jäsenvaltion on vuonna 2029 ja sen jälkeen kahden vuoden välein raportoitava komissiolle joka toinen vuosi suunnitelmansa täytäntöönpanosta (...) yhdessä asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan ja 28 artiklan mukaista yhdennettyä kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa koskevan edistymiskertomuksen kanssa. Täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa suunnitelmassa toteutettaviin toimiin. Jäsenvaltioiden (...) on sisällytettävä edistymiskertomukseensa liitteessä (X) esitetyt indikaattorit.
2. Komissio seuraa rahaston täytäntöönpanoa ja mittaa sen tavoitteiden saavuttamista. Täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa rahastosta toteutettaviin toimiin.
3. Komission tuloraportointijärjestelmällä on varmistettava, että toimien toteutuksen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Sitä varten unionin rahoituksen saajille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.
4. Komission on (...) käytettävä liitteessä (X) olevia yhteisiä indikaattoreita (...) edistyksestä raportoimiseen sekä rahaston seurantaan ja arviointia varten sen pyrkiessä saavuttamaan 1 artiklassa asetetut tavoitteet.

V LUKU
LOPPUSÄÄNNÖKSET

24 artikla

Rahaston arviointi ja uudelleentarkastelu

1. (...) Komissio toimittaa kahden vuoden kuluttua suunnitelmien täytäntöönpanon aloittamisesta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle arviointikertomuksen rahaston täytäntöönpanosta ja toiminnasta ja toimittaa tarvittaessa ehdotuksia tämän asetuksen muuttamisesta.
2. (...)
3. Arviointikertomuksessa arvioidaan erityisesti sitä, missä määrin 1 artiklassa säädettyt rahaston tavoitteet on saavutettu, sekä varojen käytön tehokkuutta ja unionin tason lisäarvoa. Siinä on tarkasteltava kaikkien 6 artiklassa säädettyjen tavoitteiden ja toimien merkitystä ottaen huomioon direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisen rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän kasvihuonekaasupäästöihin kohdistuvat vaikutukset sekä jäsenvaltioiden Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/842²⁸ perusteella toteuttamat kansalliset toimenpiteet sitovien vuotuisten kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten saavuttamiseksi. Raportissa on käsiteltävä myös sitä, onko käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen (...) käyttö edelleen tarkoituksenmukaista direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisessa rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmässä tapahtuvan päästöoikeuksien huutokaupan mahdollisten muutosten ja muiden asiaan liittyvien näkökohtien kannalta.
4. (...)

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasujen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26–42).

4 a. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle riippumattoman jälkiarviointikertomuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2033.

5. Jälkiarviointikertomuksessa on esitettävä rahaston kokonaisarviointi, ja siihen on sisällytettävä tiedot rahaston vaikutuksista.

25 artikla

Sirretyn säädösvallan käyttäminen

(...)

26 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sitä sovelletaan päivästä, johon mennessä jäsenvaltioiden on saatettava voimaan direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta direktiivin 2003/87/EY IV a luvun osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) [yyyy/nnn]²⁹ noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset.

²⁹ [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) yyyy/nnnn... (EUVL)] [Direktiivi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta].

LIITE I

Laskentamenetelmä 13 artiklassa tarkoitetuille jäsenvaltiokohtaisille rahastosta myönnettävien tukimäärärahojen enimmäismäärille

Tässä liitteessä esitetään menetelmä kunkin jäsenvaltion käytettävissä olevan tukimäärärahojen enimmäismäärän laskemiseksi 9 ja 13 artiklan mukaisesti.

Menetelmässä otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion osalta seuraavat muuttujat:

- köyhyysvaarassa oleva maaseutualueella asuva väestö (2019);
- kotitalouksien polttoaineiden poltosta syntyvät hiilidioksidipäästöt (vuosien 2016–2018 keskiarvo);
- prosenttiosuus köyhyysvaarassa olevista kotitalouksista, joilla on maksamattomia kaasu-, sähkö- ja vesilaskuja (2019);
- kokonaisväestö (2019);
- jäsenvaltion bruttokansantulo asukasta kohti mitattuna ostovoimastandardilla (2019);
- vertailupäästöjen osuus asetuksen (EU) 2018/842 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti [direktiivin 2003/87/EY IV luvussa] mainituilla aloilla (2016–2018 keskiarvo);

Jäsenvaltiokohtainen rahastosta myönnettävä tukimäärärahojen enimmäismäärä (MFA_i) määritetään seuraavalla kaavalla:

$$MFA_i = \alpha_i \times (TFE)$$

jossa:

Rahaston toiminnan täytäntöönpanoon käytettävät kokonaismäärärahat muodostuvat määrärahojen summasta, johon 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa viitataan α_i , ja ne ovat jäsenvaltion i osuus kokonaismäärärahadista, joka määräytyy seuraavien vaiheiden perusteella:

$$\alpha_i = (50\% \times \beta_i + 50\% \times \lambda_i) \times \frac{GNI_{EU}^{PC}}{GNI_i^{PC}}$$

jolloin

$$\beta_i = \min\left(\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}, \frac{pop_i}{pop_{EU}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{HCO2_i}{HCO2_{EU}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{arreats_i}{arreats_{EU}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1 \text{ jos } GNI_i^{PC} \geq GNI_{EU}^{PC}; f_i = 2,5 \text{ jos } GNI_i^{PC} < GNI_{EU}^{PC}$$

jossa kullekin jäsenvaltiolle i:

$rural\ pop_i$ on köyhyysvaarassa oleva jäsenvaltion i maaseutualueella asuva väestö;

$rural\ pop_{EU}$ on köyhyysvaarassa oleva EU27-jäsenvaltioiden maaseutualueella asuva kokonaisväestö;

pop_i on jäsenvaltion i väestö;

pop_{EU} on EU27-jäsenvaltioiden kokonaisväestö;

$HCO2_i$ on jäsenvaltion i kotitalouksien polttoaineiden poltosta syntyvät hiilidioksidipäästöt;

$HCO2_{EU}$ on EU27-jäsenvaltioiden kotitalouksien polttoaineiden poltosta syntyvien hiilidioksidipäästöjen kokonaismäärä;

$arrears_i$ on prosenttiosuus köyhyysvaarassa olevista jäsenvaltion i kotitalouksista, joilla on maksamattomia kaasu-, sähkö- ja vesilaskuja;

$arrears_{EU}$ on prosenttiosuus köyhyysvaarassa olevista EU27-jäsenvaltioiden kotitalouksista, joilla on maksamattomia kaasu-, sähkö- ja vesilaskuja;

GNI_i^{PC} on bruttokansantulo asukasta kohti jäsenvaltiossa i ;

GNI_{EU}^{PC} on bruttokansantulo asukasta kohti EU27-jäsenvaltioissa.

β_i mukautetaan suhteellisesti niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa bruttokansantulo asukasta kohti on EU27-arvon alapuolella ja joille $\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}$ on vähimmäisosaa, jotta kaikkien jäsenvaltioiden β_i :n summa on yhtä kuin 100 prosenttia. Kaikki λ_i :t mukautetaan suhteellisesti, jotta niiden summa on yhtä kuin 100 prosenttia.

Niille jäsenvaltioille, joiden bruttokansantulo asukasta kohti on pienempi kuin 90 prosentilla EU27-jäsenvaltioista, α_i ei voi olla alhaisempi kuin asetuksen (EU) 2018/842 4 artiklan 2 kohdan mukainen vertailupäästöjen osuus [direktiivin 2003/87/EY IV a luvussa] mainituilla aloilla vuosien 2016–2018 keskiarvon mukaan. α_i mukautetaan suhteellisesti niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa bruttokansantulo asukasta kohti on EU27-arvon yläpuolella, jotta kaikkien α_i summa on yhtä kuin 100 prosenttia.

LIITE II

9 ja 13 artiklassa tarkoitettu jäsenvaltiokohtainen rahastosta myönnettävä tukimäärärahojen enimmäismäärä

Liitteessä I esitetyn menetelmän soveltaminen 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa määriteltyihin tukimäärärahoihin johtaa seuraaviin jäsenvaltiokohtaisiin osuuksiin ja tukimäärärahojen enimmäismääriin.

Kaikki 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut menot korvataan määräsuhteen mukaisesti jäsenvaltiokohtaisten tukimäärärahojen enimmäismäärän puitteissa.

<u>EU-jäsenvaltiokohtaiset tukimäärärahojen enimmäismäärät</u> (...)		
Jäsenvaltio	% kokonaismäärästä	<u>YHTEENSÄ</u> <u>2027–2032</u> <u>(euroa, käypinä</u> <u>hintoina)</u>
Belgia	2,56	<u>1 507 472 586</u>
Bulgaria	3,85	<u>2 270 196 572</u>
Tšekki	2,40	<u>1 418 376 081</u>
Tanska	0,50	<u>295 199 829</u>
Saksa	8,19	<u>4 830 305 066</u>
Viro	0,29	<u>169 159 204</u>
Irlanti	1,02	<u>602 578 740</u>
Kreikka	5,52	<u>3 257 800 252</u>
Espanja	10,53	<u>6 210 512 340</u>
Ranska	11,20	<u>6 609 276 999</u>
Kroatia	1,94	<u>1 147 202 499</u>
Italia	10,81	<u>6 379 618 614</u>
Kypros	0,20	<u>119 094 192</u>
Latvia	0,71	<u>421 140 612</u>
Liettua	1,02	<u>603 242 818</u>
Luxemburg	0,10	<u>60 043 059</u>
Unkari	4,33	<u>2 557 641 991</u>
Malta	0,01	<u>4 178 166</u>

Alankomaat	1,11	<u>654 419 722</u>
Itävalta	0,89	<u>525 865 904</u>
Puola	17,61	<u>10 389 653 776</u>
Portugali	1,88	<u>1 110 946 532</u>
Romania	9,26	<u>5 461 097 201</u>
Slovenia	0,55	<u>324 928 189</u>
Slovakia	2,36	<u>1 390 145 971</u>
Suomi	0,54	<u>316 219 516</u>
Ruotsi	0,62	<u>363 683 573</u>
EU27	100 %	<u>59 000 000 000</u>

LIITE III

Jäsenvaltion valvontajärjestelmän keskeiset edellytykset

- 1) Jäsenvaltion on oman institutionaalisen, oikeudellisen ja taloudellisen kehyksensä mukaisesti järjestettävä vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, johon kuuluu tehtävien eriyttäminen sekä raportointi-, valvonta- ja seurantajärjestelyt.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- (...)
 - (...)
 - niiden viranomaisten nimeäminen, joille annetaan vastuu ilmastotoimien sosiaalisen tuen (...) suunnitelman toteuttamisesta ja asiaankuuluvien vastuiden ja tehtävien jakamisesta;
 - sen viranomaisen tai niiden viranomaisten nimittäminen, jolla on vastuu maksupyyntöjä koskevien johdon vahvistuslausumien allekirjoittamisesta,
 - menettelyt, joilla varmistetaan, että kyseinen viranomainen / kyseiset viranomaiset voi/voivat varmistua suunnitelmassa asetettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisesta, että varoja on hallinnoitu kaikkien sovellettavien sääntöjen ja erityisesti eturistiriitojen välttämistä, petosten ehkäisemistä, lahjontaa ja päällekkäistä rahoitusta koskevien sääntöjen mukaisesti;
 - johto- ja tarkastustehtävien eriyttäminen tarkoituksenmukaisesti.
- 2) Jäsenvaltion on tehokkaasti toteutettava oikeasuhtaisia petosten- ja lahjonnantorjuntatoimia sekä muita välttämättömiä toimia, joilla tehokkaasti vältetään eturistiriitoja.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- tarkoituksenmukaiset toimet, joilla ehkäistään, havaitaan ja korjataan petoksia, lahjontaa ja eturistiriitoja sekä vältetään päällekkäistä rahoitusta ja ryhdytään oikeudellisiin toimiin väärään tarkoitukseen käytettyjen varojen takaisinperimiseksi;
 - petosriskin arviointi ja asianmukaisten petosriskiä lieventävien toimenpiteiden määrittely.
- 3) Jäsenvaltion on huolehdittava tarkoituksenmukaisista menettelyistä johdon vahvistuslausuman ja tarkastuskertomuksien yhteenvedon (...) laatimista varten kansallisella tasolla.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- toimiva menettely johdon vahvistuslausuman laatimista varten, jotta dokumentoidaan tarkastuskertomuksien yhteenvedot ja [...] säilytetään tiedot jäljitysketjua varten;
 - toimivat menettelyt sen varmistamiseksi, että kaikista petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksista tehdään asianmukaisesti ilmoitus ja että ne oikaistaan takaisinperinnän avulla.
- 4) Tarvittavien tietojen toimittamiseksi jäsenvaltion on varmistettava asianmukaiset hallintoa koskevat tarkastukset, joihin kuuluvat menettelyt välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen ja moitteettoman varainhoidon horisontaalisten periaatteiden noudattamisen tarkastamiseksi.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- asianmukaiset hallintoa koskevat tarkastukset, joiden avulla toimeenpanevat viranomaiset tarkastavat rahaston välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen (esimerkiksi asiakirjatarkastukset, paikalla tehtävät tarkastukset);
 - asianmukaiset hallintoa koskevat tarkastukset, joiden avulla toimeenpanevat viranomaiset tarkistavat, ettei vakavia sääntöjenvastaisuuksia (petoksia, lahjontaa tai eturistiriitoja) tai päällekkäistä rahoitusta esiinny (esimerkiksi asiakirjatarkastukset, paikalla tehtävät tarkastukset).
- 5) Jäsenvaltion on toteutettava riittäviä ja riippumattomia järjestelmien ja toimien tarkastuksia kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- elimen/elinten nimittäminen toteuttamaan järjestelmien ja toimien tarkastuksia ja sen/niiden toiminnallisen riippumattomuuden takaaminen;
 - riittävien resurssien jakaminen rahastosta kyseiselle elimelle / kyseisille elimille rahaston tarkoituksen mukaisesti;
 - elimen/elinten (...) tuloksellinen toiminta petoksiin, lahjontaan, eturistiriitoihin ja päällekkäiseen rahoitukseen liittyvien riskien tapauksissa sekä järjestelmätarkastusten että toimien tarkastusten avulla.
- 6) Jäsenvaltion on pidettävä yllä toimivaa järjestelmää, jolla taataan tietojen ja asiakirjojen säilyttäminen jäljitysketjua varten.

Tähän sisältyvät seuraavat:

- välitavoitteiden/tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömien toimenpiteiden tai investointien lopullista vastaanottajaa koskevien tietojen toimiva sähköisen järjestelmän avulla keräys, tallennus ja säilytys elektronisessa tietojärjestelmässä;
- komission, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen (ECA) ja (...) niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) mahdollisuus tutustua lopullisia tuensajia koskeviin tietoihin.

LIITE X

(...) Yhteisten indikaattoreiden luettelo

LIITE XX

Malli ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmaa varten

